

Hà Nội còn có núi vàng pha lẫn làm ...

Cuộc họp i thảo o quốc tế về Biê n Đông do Ho c viê n Nga i giao và Hô i L

Tuy nhiên, Hà Nội i còn cao núi vàng c pha i làm đề có thể huy động tr giúp quốc tế, biến c chi này thành hành động khẩn ng đi nh chu quyền, nhất là khi Viê t Nam nhâ n ghế Chu ti ch khối Asean vào năm t i.

Quá trình chuân bi đi đến Hô i thảo o Quốc tế về Biê n Đông lần th nhất (26/11/2009-27/11/2009) cho thấy mô t s dể dẫ t b t dân trong cách hành x cu a Hà Nội i: t chõ cho t i tâu n mấy ngày tr c khi s kiê n diễn ra báo chí trong n c vẫn không đ c đ a tin, đến viê c bắt đèn xanh đề ngay sau ngày th nhất cu a hô i thảo o, hàng chu c bài báo xuất hiê n trên các đài báo chính phu ; rồi đến bài tham luâ n cu a diễn gia Hoàng Viê t t TP Hồ Chí Minh trong ngày hô i thảo o th hai chi trích thẫ ng tham vo ng bành tr ng cu a Trung Quốc khiến ho c gia n c này pha i lên tiếng pha n bác ...

Giáo s Carlyle Thayer, chuyên gia Viê t Nam nô i tiếng t Ho c viê n Quốc phòng Úc châu, nói bằng cuộc h i thảo o này, Viê t Nam đã khắ ng đi nh vai trò th chính trong tiến trình xem xét các bất đồng và tranh chấp Biê n Đông.

Và nh vậ y, Hà Nội i đã đẫ t mình t thế mắ t đối mắ t v i Trung Quốc, n c chu bài trong thế c vô cùng ph c tạp ta i khu v c giàu tài nguyên và c h i nh ng cũng tiêm â n nh ng nguy c to l n này.

Tr c diê n

Cách ứng xử của Trung Quốc mang tính quyết định trong tranh chấp Biển Đông.

Ngoài môi trường gian vào cuối những năm 1990, khi Bắc Kinh có chính sách tạm gọi là mềm dẻo hơn và các nước liên quan tranh chấp chủ quyền tại Biển Đông có thể ký với nhau một Tuyên bố chung về Quy tắc ứng xử của Biển Đông (DOC) vào năm 2002; Trung Quốc đã quay lại để tăng lối ngày càng cứng rắn.

Nguyên do có thể là vì môi trường yếu tố, nhu cầu năng lượng trong nước ngày càng gay gắt; lợi ích về dầu khí và về các tuyến hàng hải; và cảm tình thân dân tộc chủ nghĩa đang bùng cháy trong nước.

GS Thayer cho rằng Việt Nam đang lãnh vai trò then chốt chính trong cuộc chơi mới

Nghiên cứu mới ra mang tựa đề "Tranh cãi Biển Đông: thêm nguy cơ, tăng căng thẳng" (The South China Sea dispute: increasing stakes and rising tension), của Clive Schofield và Ian Storey thuộc Quỹ Jamestown (Tiền sỹ Storey cũng có mặt trong cuộc họp tại Hạ Nội), phân tích rất rõ ràng bàn tay của Trung Quốc tại Biển Đông càng trở nên mạnh mẽ hơn với quá trình hiện đại hóa hải quân.

Từ giữa những năm 1990, quân đội Trung Quốc đã có thêm 12 tàu ngầm hạ tầng Kilo mà Việt Nam vẫn còn đang cân nhắc mua từ Nga với số lượng ít hơn và Trung Quốc cũng đang tự mình đóng mới bốn tàu ngầm khác kể cả tàu hạ tầng Kim và hạ tầng Thâm có số dự định năng lượng hạt nhân; đồng thời loan báo tham vọng đóng hàng không mẫu hạm.

Bắc Kinh còn cho thiết lập căn cứ tàu ngầm tại đảo Hoàng Nam trấn ngự Biển Đông, mà quân đội Việt Nam đã được cho tham quan để chứng kiến sự hùng mạnh của nước láng giềng.

Các động thái như thiết lập đơn vị hành chính, sách nhiễu, hành hung dân nước ngoài hay xua đuổi công ty dầu mỏ ngoài quốc muốn làm ăn với Việt Nam trong vùng tranh chấp chỉ chứng tỏ lập trường của Bắc Kinh, rằng Trung Quốc giữ "chủ quyền không thể chối

cải" trong phân lßn khu vực Bián Đông.

Môßt điều đáng chú ý là Trung Quốc dßng nhß cố tình giaßm nhẹß tâm quan troßng cußa cußa hßi thaßo mà Vißt Nam mất công cußa đß dàn xếp.

Hßng thông tấn hàng đầu cußa nßc này, Tân Hoa Xß, vốn nhanh nhßy trong vißc thu thßp các tin liên quan tới Trung Quốc, không có dòng nào nói về hßi thaßo. Báo chí Trung Quốc cũng im tiếng.

Trong số sáu hoßc giaß Hoa lußc đßc cß tham gia hßi thaßo, không có ai tß Quaßng Châu là trung tâm hàng đầu nghiên cßu thßi sß chính sách liên quan tới Vißt Nam.

Xem ra nßc lßn này không mấy hào hßng với các cußc chßi do ngßi khác khßi xßng.

Dßa vaßo ai?

Thßi gian gần đây, Vißt Nam không che dấu môßt số mußc tiêu mà Hà Nßi mong muốn cùng các nßc khác phần đầu vßn nßi, nhß đßt đßc Quy tắc ßng xß Bián Đông (COC) đß thay cho DOC và mang các tranh chấp ra trßc Tòa án Công lý Qußc tß, Tòa án Lußt bißn Qußc tß và Cß chß trßng tài qußc tß đß xem xét.

Tiến sỹ Yann-Huei Song, Đßi hoßc Quốc gia Chung Hsing, Đài Loan: Quy tắc ßng xß COC chỉß là môßt quyết đßnh chính trịß, chß không phaßi là môßt khung lußt pháp. Tußn thuß nó hay không laßi là môßt câu chuyßn khác.

Đß làm đßc vißc đó, không thß thiếu cam kết cußa các nßc liên quan.

Các nước gia nhập tham gia hội thảo quốc tế về Biên Đông đã đề cập khá nhiều tới vai trò của khối Asean và sự tham gia của các quốc gia quan tâm, như Hoa Kỳ và Ấn Độ.

Pha nhập ng của các nước Asean trong tranh chấp Biên Đông từ trước tới nay pha nhập nói là yếu tố và càng cho thấy sự bất lực của khối này trong nhiều lĩnh vực, trong có gia nhập quyết các xung đột.

Ngoại nhập từ văn bản DOC ký năm 2002 mà thỏa thuận giúp gia nhập căng thẳng ít nhiều, quá trình tìm kiếm gia nhập pháp Biên Đông của Asean nhanh chóng rơi vào bế tắc. Dưới áp lực của Trung Quốc, chủ đề Biên Đông thậm chí còn không được nhắc tới trong nhiều cuộc họp khu vực, như hội nghị thượng đỉnh gần đây nhất, tháng 10/2009.

Sự đổ vỡ Bắc Kinh có thể gây áp lực như vậy là vì các nước Asean, vốn rời rạc trong liên hiệp, còn bị chi phối của quan hệ kinh tế với Trung Quốc.

Một số nước gia nhập nhắc tới vai trò của Hoa Kỳ và cho rằng Mỹ đang ngày càng quan tâm tới an ninh khu vực.

Luôn khẳng định như "không đứng về bên nào", nhưng Mỹ đã nhiều lần bày tỏ quan ngại nhập từ tình hình căng thẳng gia tăng tại Biên Đông và ủng hộ gia nhập pháp thông nhập cho các tranh chấp.

Cuộc hội thảo do tổ chức trong hai ngày 26/11-27/11

Tuy nhiên số đông các nhà nghiên cứu thống nhất rằng quá bóng nằm trong sân của Asean và Trung Quốc. Họ cho rằng các nước liên quan đều nghiêng về gia nhập pháp hòa bình, ngoại nhập giao.

Tiến sỹ Storey nói: "Điều cần nhất là Asean với t cách củ a mô t khối pha i thắ ng thấn đề củ p vấn đề này với Trung Quốc."

Tiến sỹ Yann-Huei Song từ Đại học Quốc gia Chung Hsing, Đài Loan, nói với BBC rằng nhìn chung thì không thể không nói là các nước riêng lẻ thuộc Asean không có "ý chí chính trị" để gia i quyết vấn đề Biển Đông, nhưng mức độ cam kết thì khá khác nhau.

Ông nói: "C đã t ra thang bậc củ mô t đến năm, thì có nước đ c hai-ba, có nước chỉ đ c mô t."

Chính vì cam kết lo ng le o nh vậ y, theo Tiến sỹ Song, ngay cả khi mô t bộ quy tắc COC có đ t đ c, thì hiệu u qua củ a nó cũng sẽ hạn chế.

"COC chỉ là mô t quyết định chính trị, chứ không pha i là mô t khung luật pháp. Tuân thủ nó hay không là i là mô t câu chuyện khác."